

Asia: VN/34558/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

95 §:n sanamuodosta

Katsomme, että päävastuullisen toteuttajan säännöksen 3 momenttiin luonnosteltu koordinoitvelvoite on edeltävää huolehtimisvelvoitetta täsmällisempi ja siten päävastuullisen toteuttajan oikeusturvaa parantava muutos. Sanamuodossa ei tulisi käyttää termejä, jotka viittaavat tiettyyn toteutusmuotoon. Alihankkija-termin käyttö viittaa alisteiseen asemaan ja alistamissopimukseen, vaikka säännös tulee sovellettavaksi myös muihin kuin alistamissopimuksilla toteutettaviin hankkeisiin. Sanamuoto tulisi muuttaa yleisemmäksi siten, että päävastuullinen toteuttaja ei vastaa muiden rakentamishankkeessa toimivien tahojen työsuorituksista. Kiinnitämme lisäksi huomiota 4 momentin vaatimukseen varmistaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttyminen, joka nähdäksemme viittaa koordinoitvelvoitteen laajempaan velvoitteeseen. Säännöksessä tulisi pitäytyä koordinoitvelvoitteesta ja yksityiskohtaisista perusteluista tulisi ilmetä, mitä velvoitteella tarkoitetaan. Koordinoinnista johtuvat velvoitteet jäävät säännöksessä avoimeksi. Kun kyse on vastuusta yhteiskunnan suuntaan, velvoitteiden tulisi jo rikosoikeudellisesta laillisuusperiaatteestakin johtuen olla täsmällisiä ja ennakoitavia.

95 §:n yksityiskohtaisista perusteluista

Yksityiskohtaisten perusteluiden toteamus, että ” - päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuu toteutuksen kokonaisuudesta ja laadusta [rajoitetaan] hänen omaan suoritukseensa sekä käyttämiensä aliurakoitsijoiden ja yhteistyökumppanien suoritukseen” on epäselvä suhteessa 3 momentin säännökseen siitä, että päävastuullinen toteuttaja ei vastaa alihankkijan suorituksesta. Kun kyse on vastuusta yhteiskunnan suuntaan, perusteluissa tulisi erottaa päävastuullisen toteuttajan velvoitteet ja vastuut toisistaan, sillä vastuu yhteiskunnan suuntaan syntyy velvoitteiden rikkomisesta tai laiminlyönnistä. Yhteiskunnan suuntaan päävastuullinen toteuttaja voi vastata vain omista velvoitteistaan, ei muiden työmaalla toimivien organisaatioiden velvoitteista. Näin ollen

myös perusteluissa on olennaista tuoda esiin lähtökohta siitä, että jokainen vastaa omista velvoitteistaan ja työsuorituksistaan. Koska lähtökohtana on, että säännös ei rajoita yksityisoikeudellisen sopimuksen sisältöä, perusteluissa ei ole tarpeellista lausua mitään yksityisoikeudellisista vastuista. Toisaalta, mikäli yksityisoikeudellisin sopimuksin sovittaviin vastuisiin otetaan kantaa, perusteluissa tulee selkeämmin erottaa päävastuullisen toteuttajan vastuu omista ja sopimuskumppaneidensa suorituksista päävastuullisen toteuttajan velvoitteiden täyttämiseksi ja toisaalta vastuu rakentamishankkeessa tehtävistä työsuorituksista. Lisäksi säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”jokainen päävastuullinen toteuttaja on - - koordinoituvastuussa omista alihankkijoistaan”. Näkemyksemme mukaan tältä osin ehdotettu säännöksen sanamuoto ja yksityiskohtaiset perustelut eivät vastaa toisiaan. Kaikissa tilanteissa päävastuullisella toteuttajalla ei ole omia, siihen sopimussuhteessa olevia, alihankkijoita. Epäselväksi jää, kuuluuko nimetyn päävastuullisen toteuttajan koordinoida kaikkien vastuuroolinsa aikana työmaalla toimivien tahojen työsuorituksia vai ainoastaan niitä, johon sillä on sopimussuhde.

2. Esityksen mukaan Ilmastaselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyсарviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?

Vastaus:

A: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

-

3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?

-

4. Kommenteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä

-

5. Kommenteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä

-

6. Kommenteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Kiljunen Eero
Haahtela-rakennuttaminen Oy